

УДК 347.73

Лук'яненко Н.Е.¹, Польнікова І.С.²

¹старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. М-710 НУ «Запорізька політехніка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНИХ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ

Бурхливий розвиток інформаційних технологій зумовив появу цифрових грошей для поступової заміни готівки. У кожній країні буде своя національна цифрова валюта.

Цифрові валюти мають механізм криптовалют, використовують блокчейн, але криптовалютами їх назвати не можна, тому що вони централізована.

Цифрові національні валюти поступово з'являються у різних країнах світу, але на 2023 рік вони ще не використовуються в широкому

масштабі. Проте деякі країни, знаходяться вже на етапі тестування своїх власних національних цифрових валют.

У Китаї вже з'явилася китайська центральна банківська цифрова валюта – цифровий юань. Вона була випробувана у декількох провінціях Китаю і планується введення її в обіг на всій території країни. Федеральна резервна система США вивчає можливість випуску цифрового долара, але поки не було прийняте жодного рішення. Шведський національний банк розробляє електронну крону е-крона для заміни готівки. Індійський уряд розробляє цифрову версію існуючої рупії, яка називається діджитал-рупі. У ЄС Європейський центральний банк розробляє концепцію цифрового євро.

Україна одна з перших у Європі розробляє цифрові гроші. 22 жовтня 2022 року «Укрпатент» зареєстрував торгову марку «е-гривня», яка належить НБУ. У листопаді НБУ презентував проєкт банкам.

Зараз НБУ розробляє такі варіанти використання національної цифрової валюти:

- безготівкові платежі з функцією «програмованих» грошей. Е-гривня надасть можливість автоматизувати виплати, а також програмувати логіку розрахунків за допомогою технології смартконтрактів;

- функціонування на криптовалютному ринку. Наприклад, для обміну на інші цифрові активи;

- проведення транскордонних платежів. Е-гривня може прискорити міжнародні перекази, а також зробити їх прозорими та дешевими;

- е-гривня виконуватиме грошову функцію.

Поки що зарано говорити, як запровадження національної цифрової валюти вплине на економіку. Вважаємо, що у неї є такі переваги :

- а) Е-гривня допоможе боротися з корупцією та незаконним відмиванням грошей. Технологія блокчейн забезпечить прозорість операцій, а будь-які процеси грошових переказів можна буде відстежити від початку й до кінця.

- б) Е-гривня може стати зручнішим способом для проведення миттєвих платежів між приватними та юридичними особами. Технологія смартконтрактів, зі свого боку, здатна оптимізувати бізнес-процеси, наприклад, автоматично нараховуючи зарплату.

- в) Е-гривня збільшить швидкість транзакцій, а також зробить їх автоматизованими.

- г) Відсутність додаткового емітування цифрової валюти може допомогти захистити від інфляції.

Але національні цифрові валюти будуть мати і недоліки:

- національні цифрові валюти можуть стикатися з технічними проблемами, такими як відмова мережі або недостатня масштабованість;

- держава може використовувати свою владу, щоб блокувати транзакції, що не відповідають її політичним інтересам, що може порушити принципи приватності та безпеки;

- національні цифрові валюти можуть бути піддані ризику хакерських атак, так як їхні системи можуть бути менш безпечними порівняно з традиційними банківськими системами;

- введення національної цифрової валюти може вимагати додаткових витрат на створення та підтримку системи, а також навчання користувачів її використанню.

На нашу думку, для того, щоб Україна могла розвивати цифрову валюту з користю для країни, доречно зробити наступне:

- розробити закони про цифрову валюту, встановити правила щодо її використання та оподаткування;

- розвивати інфраструктуру для використання цифрових овалют в Україні: створення спеціальних бірж, платіжних систем, обмінників, платформ, банків;

- проводити інформаційно-освітні кампанії, організовувати тренінги, семінари, які нададуть користувачам необхідні знання про технології крипто валют;

- створити сприятливі умови для розвитку бізнесу в галузі крипто валют;

- взаємодіяти з міжнародними організаціями;

- забезпечувати кібербезпеку;

- вивчати та використовувати досвід інших країн у цій сфері.